

davall un **rembollar* podia donar la impressió de ser *re-embullar*. De l'inici d'aqueixes combinacions ja en terres d'Oc, en veig una prova en un lldg *rambuliat* «embrouillé, mêlé confusément: se dit du fil, des cheveux», registrat per Sauvages.

Un altre resultat del fr. *renvoyer* en català ens el suggereix encertadament l'*AlcM* en l'argot barc. *rumboy* 'bastó': cita «t'adinyaré un cop de *rumboi* a la cari» en l'obra de J. Vallmitjana *Criminalitat típica* (Bna. 1910); «que en val de peles aquest *rumboi*! Això i un xuri ['ganivet'] --- són les eines que m'he estimat més a la vida» en una altra obra del mateix Vallmitjana (*BDC VII, 57*). En tot cas té raó *AlcM* en dir que aquesta connexió és més convincent que la de MLWagner (*Arg Barc*, 93) amb un mot gitano grec *ruvli* (< gr. *ῥαβδλον*): suggereix que vingui del moviment giratori del bastó en pegar cops, comparat amb un remolí; també es podria pensar primer que partint d'una frase de *rumboi* 'arremolinant' es passés a 'pegant bastonades'; i d'aquí extraguessin després, alguns barandes, el substantiu *rumboi* 'bastó'; amb un llençatge de tendència i evolutions críptiques com l'argot, hi ha bastantes possibilitats imaginables, i en tot cas la idea ha de ser bàsicament encertada. Pel cap baix això ens forneix una altra demostració conclouent que *romboll* no té una -ll originària, car no hi ha icisme a Barcelona.

Rebutgem breument altres suggerències etimològiques. «Formació onomatopèica a base del soroll d'un remolí». Vaguetat. Potser ens ho va suggerir una nota de Spitzer (*ZRPb*, XLIX, 708-9) on volia donar compte del sic. *rummulu* 'baldufa' com a «onomatopèica» però fou simplement una badada, car salta a la vista que això és el gr. *ῥόμβος* 'baldufa', ben representat en el S. d'Itàlia (veg. *REW*, 7291) Cert que hi ha un it *rómbolo* 'remor sorda i continua': aquí també es pot tractar del brunzit de la baldufa, però fins i tot si admetéssim l'origen onomatopèic per al mot italià, quant al nostre *romboll* resta l'objecció cardinal que l'onomatopèia no explicaria la terminació -oll, -ollar.

Schuchardt va tractar repetidament d'un grup de parònims entorn del campid. *trumbullu* 'embull, confusió' (*Roman. Etym* I, 18; II, 61, 129, 138-9; *ZRPb* XLI, 350-1), que volia explicar per un *TURBULARE* de *TURBARE*, i variants; no hi fa cap referència al cat *romboll* (que no devia conèixer), i lluny de nosaltres la idea de relacionar-los, puix que no hi hauria explicació possible d'un canvi de *tr-* en *r-*. Àlterament salta a la vista que en aquestes notes barreja bastants mots parònims, sense veritable afinitat etimològica, i que les seves idees sobre alguns d'ells estan enterament superades: per ex. hi barreja logud *trobeire* 'torcar', que s'ha revelat, temps ha, com a provinent de *INTERPEDIRE*.

Amb l'angl. dial. *rumbullion* 'gran tumult', que Spitzer, *MLN* LIX, 243-6 (a propòsit del nom de licor *rhum*) explicava per un fr. **rembouillon* derivat de *bouillonner*, hi ha mera coincidència: no hi pot haver més que una convergència casual.

¹ Va tenir èxit: d'aquí l'ús que en fa Agustí Bartra

en l'*Evangelí del Vent* (1956), cita d'*AlcM* que naturalment no ens pot guiar sobre el passat i creixença del mot —² A la Tet, en el terme de Nefiac, hi ha un *Gorg de les rúbmas* (1960), nom que no sé d'on ve ni pròpiament què significa, però que bé pogué extraure's de *romboll* en forma paral·lela a l'it. *rèmo*lo

**Romec*, invenció del Salvat (no en Lab 1840-88)

ROMEGUERA, plantes del gènere *Rubus*, del llatí vulgar **RŪMĪCARIA* derivat de *RŪMEX*, -ĪCIS, id □ 1ª doc : 1150 (NL)

Espulga de Romeguera com a nom de L'Espulga de Francolí, en un doc. de 1150 (assenyalant una afrontació «in pedrçal alt qui est davant E de R»), MirreS (*El més antic text lit*, p. 15). Com a apel·latiu el cita *AlcM* en Lluell

En tot cas es troba en clàssics de fi S XIV. «Has-la vista moltes vegades blanca e llisa; sàpies que ella és negra e tan aspra, que un llaurador hauria prou fet tot l'any, que li preservàs lo camp de *romagueres* e de canyota», BMetge (*Somni III, NCl*, 127.16) «Com --- St. Benet hac estat tres anys en aquell desert --- véu una dona --- lo diable la y portà en la ymaginació, que no la s podie partir, en tant que la temptació li deya que tornàs al món, e pendria-la per muller ---, davant la porta de la cova havia *romagueres* e ortigues e spines, e gitàs dessús allò, tot nuu, fregant-hu bé lo cors --- e pluvia lo cors tot sanc, e la temptació cessà llavors», StVicentF (*Quar*, 100.128); «deya St. Benet que lo nostre cor era axí com un camp --- mal conreat, que jamás de si mateix no daria forment ne ordi, ne negun bon gra, sinó espines e *romagueres* e terranchs e asprures, en tant que per bé que sia cavat ne porgat una vegada, tantost n'i torna a brotar e rebrotar». Eiximenis (*Terç*, § 283); «--- l'ordi --- quan ne fan fexada ab mirra e ab vi e la flor de la *romeguera* e clovolls de malgrana, estrey n ---», Ibn Wāfid, *Med Part*, 86 21.

En la vinya del Senyor, prediu: «sisca, fenoll, / évols, braçeres,¹ carts, *romagueres* / --- / no hi creixeran»; «lit més que marbre / dur, fret, banyat, / acompanyat / d'escorpions, / serps, escurçons, / no de fluxell; / tot l'aparell² / és ginjoler, / garaüllet / e gavarera, / de *romaguera* / e d'argilaga», JRoig (*Spill*, 13516, 8475. «Vet --- Isaac portant la lenya, e Abraam, ab lo moltó, acostant-se a les *romagueres* on devia ésser sacrificat», BOliver (*Excitatori*, 153). Dues vegades en el *Decam.*: «espès de prunyons e de *romagueres*» i «*romagueres* e prunyons» v, § 8, 329.10f., i iv, § 1, 233 2; trad. «folto d'albuscelli e di pruni», ed 1961, p. 356; trad *prum*

Pel que fa a la identificació de la planta, sabem que per *romeguera* s'han entès dues menes de plantes punxoses: segons el DFa pot designar l'*esbarzer* (equivalent allí a *Rubus thyrsoideus*) i *romeguera de rostoll* = *Rubus caesius*. A aquell primer sentit semblen correspondre el que en diuen OPou (no figura en Busa-N. ni els diccs de rims) «*romaguera. rubus*», «çapo o